

Львівська залізниця славиться професійними династіями. Кожна з них – це історія любові до праці і людей, до обраної професії, а чимало розповідають про унікальні факти. Подружжя Михайла і Любові Віхраків, що мешкає у селі Задвір'я на Львівщині, віддало колійній справі сукупно 75 років життя. Михайло Семенович 40 років пропрацював бригадиром колії, а його дружина Любов Йосипівна 35 років трудилася монтером колії та сигналістом Підзамчівської дистанції колії. Бригада Михайла Віхрака із 1969 року обслуговувала дільницю станції Задвір'я (1445–1448-й км парної і непарної колії та стрілочних переводів краснянського напрямку). Упродовж багатьох цих років колія утримувалася у відмінному стані, за що бригадира Віхрака відзначено орденом “Трудова слава” III ступеня, знаком “Заслужений працівник транспорту України”, грамотами адміністрації Укрзалізниці та багатьма подяками.

Цікаво, що подружжя Віхраків багато років трудилося на одному підприємстві, і на заслужений відпочинок обоє вийшли в один день. От уже п'ять років Михайло та Любов Віхраки не опікуються 3-м околом, не поспішають вранці на роботу, а живуть спокійним життям пенсіонерів, проте досі активно цікавляться справами магістралі.

У родині Михайла Віхрака, що походить зі Самбірщини Львівської області, залізничників не було, свого часу він самотійно вирішив стати колійником. Після восьмирічки вступив у МПТУ №31, що на вул. Снопківській у Львові, на спеціальність “бригадир колії”. Як розповідає Михайло Семенович, номер групи 13, у якій він навчався, для нього став щасливим.

– В училищі були хороші вчителі, з особливою вдячністю згадую майстра з виробничого навчання Анатолія Дмитровича Вашкевича, – розповідає Михайло Віхрак. – Багато навиків у майбутній професії почерпнув від Анатолія Дмитровича, зустрічався з ним після закінчення училища, коли нас запросили до залізничного училища №52 на зустріч із молодими бригадирами. Добрі спогади залишаються і про вчителя з фізичної підготовки Юрія Олександровича Куліковського, завдяки його вишколу служба в армії минула непомітно.

Після закінчення училища молодого випускника скерували на роботу у Підзамчівську дистанцію колії, де він працював аж до виходу на пенсію. Трудову діяльність розпочав монтером колії на дільниці від станції Підзамче до блокпоста у напрямку Львівського вокзалу, а через кілька місяців уже став бригадиром колії на дільниці станції Задвір'я. Своїми наставниками у колійній справі Михайло Віхрак вважає заступника начальника дистанції Ісидора Миколайовича Габу, бригадира Степана Івановича Стадницького, майстра Ярослава Юстиновича Кравчука, які не шкодували сил і часу, щоб на практиці ознайомити молодших колег з усіма нюансами колійної справи. На той час бригадирові Віхраку ще й 22 років не виповнилося, і освоювати глибини колійної праці було непросто.

– Насамперед треба було знайти спільну мову з підлеглими досвідченими колійниками, багато з яких за віком годилися мені у батьки, – пригадує Михайло Віхрак. – І, зрозуміло, грамотно організувати роботу, щоб колія відповідала нормативним стандартам і щоб бальність колії була найменшою. Невдовзі колія, яку ми обслуговували, була приведена до ідеального стану, а наша бригада стала передовою.

Почерк роботи бригадира Віхрака і сьогодні пам'ятають найдосвідченіші колійники, які стверджують, що він “на око” бачив неполадки колії і відразу заходився їх усувати. Високі нагороди за якісну працю – орден “Трудова слава” III ступеня та знак “Заслужений працівник транспорту України” спонукали Михайла Віхрака і в подальші роки високо тримати марку якості і професіоналізму.

“Наші долі, як дві колії, завжди разом”

Потрапити у бригаду до Михайла Семеновича бажав не один колійник, адже робота на цій дільниці була чітко відрегульована, і залишалось тільки підтримувати колію у належному стані. Постійно привертала увагу висока культура виробництва колійної команди Михайла Віхрака, а це і зразковий стан смуги відводу, й акуратно пофарбовані пікетні стовпчики.

Михайло Семенович вдячний за добру роботу досвідченим колійникам своєї бригади – Михайлу Романишину, Володимирі Тухаю, Степану Муравському та іншим. За понад 40 років праці у Підзамчівській дистанції колії змінилося 8 керівників, про яких у Михайла Семеновича також добрі і щирі спогади. Петро Петрович Розін, на його переконання, був найдемократичнішим керівником, нинішній начальник дистанції Ярослав Степанович Яцинич – надзвичайно працюючий, уболіває за спільну справу, завжди особисто причетний до найскладніших робіт. Поміж тим Михайло Віхрак неодноразово брав участь у школах обміну передовим досвідом. Про одну з таких поїздок із групою Михайло Семенович згадує із задоволенням:

– Незабутньою є для мене поїздка у складі делегації Львівської залізниці до Австрії на початку 80-х років. Були тоді серед нас локомотивники, вагонники, квиткові касири, представники інших професій, і я – колійник. У складі делегації був і тодішній начальник Рівненського відділку Георгій Миколайович Кірка, він запам'ятався мені привітним, щирим, постійно жартував і

пригощав усіх кавою. Ми побували у Відні, Зальцбурзі та інших містах Австрії, де зустрічалися із залізничниками, профспілковими лідерами, знайомилися з роботою їхнього залізничного транспорту. Я був вражений побаченим, особливо цікавила колійна техніка, принцип її роботи. Вже у часи незалежної України в нашому колійному господарстві з'явилися виправно-підбивні машини австрійського виробництва.

Любов Йосипівна Віхрак розповідає, що мріяла працювати на колії разом із чоловіком, та не знала, чи сподобається йому її мрія. Коли влаштувалася на роботу у Підзамчівську дистанцію колії, лише тоді про це йому повідомила. Якщо спочатку у бригаді Михайла Віхрака жінок було небагато, то невдовзі їх стало більше, ніж в інших бригадах, та це не перешкоджало роботі: жінки були працюючі, виконували роботу нарівні з чоловіками. Уже згодом через заборону жінкам працювати монтерами колії Любов Йосипівну перевели на посаду сигналіста.

Михайло Віхрак зі своєю бригадою брав участь у колійних роботах із впровадження швидкісного руху на дільниці між станціями Підзамче і Красне.

– Роботи з модернізації колії для швидкісного руху проводити було значно легше, бо для цих робіт виділявся чітко визначений час. В іншій ситуації замінити, наприклад, вставку між рейками було проблематично, настільки інтенсивним був рух – практично щодесять хвилин краснянським напрямком курсували пасажирські та вантажні поїзди,

– наголошує Михайло Віхрак.

У цих роботах брала участь і його дружина Любов.

– Чи не важко було жінці працювати монтером колії? – цікавлюся в Любові Йосипівні.

– Я хоч і була стрункою, але мала сильні руки, тому неважко було піднімати з монтерами-чоловіками бруси, рейки, неважко було долати і кілометри нашої дільниці, аби зробити контрольні заміри, – говорить Любов Віхрак. – Доводилося нарівні з чоловіками косити у смугі відводу траву, звикла до такої праці змалку.

– Працюючи поряд із чоловіком, мабуть, могли сподіватися на якісь поблажки?

– Навпаки. Я не могла собі дозволити щось не виконати, не мала права підвести чоловіка. Часом він мені навіть зауваження міг зробити, я уважно вислухала і працювала, як усі. Доводилося навіть працювати більше за інших, особливо у вихідні. Якщо Михайлу Семеновичу випадало чергувати у неділю, то він нікого з бригади не викликав, а брав мене зі собою робити контрольні заміри.

Михайло Віхрак упродовж багатьох років брав активну участь у профспілковому житті дистанції. Його бригаду часто ставили у приклад не лише за доброю працею, але й за високу трудову дисципліну. Колишній заступник начальника дистанції, а нині головний ревізор з безпеки руху поїздів і автотранспорту залізниці Володимир Чернега вирішив особисто поцікавитися, як організовує роботу на своїй дільниці передовик Михайло Віхрак. Володимир Васильович згадує, що був приємно здивований, побачивши чистоту і порядок усюди – у побутових приміщеннях, у смугі відводу, і колія мала відмінний стан, так само не було зауважень до ведення документації, була навіть Книга з виховної роботи. Відтоді молодих колійників з усієї залізниці скеровували на станцію Задвір'я, аби і вони все побачили на власні очі.

Михайло Семенович зберігає залізничну форму, пошиту напередодні проведення в СРСР Олімпіади 1980 року. Неодноразово одягав її на урочистості з нагоди професійного і державних свят, вирушаючи до Палацу залізничників у Львові.

У злагоді подружжя Віхраків живе уже 44-й рік. Коли одружувалися, Михайлові ще не було 22, а Любові щойно виповнилося 18. Та молодість не стала перешкодою для міцної сім'ї. Бог подарував їм двійку донечок.

Михайло Семенович і Любов Йосипівна люблять подорожувати. Завдяки залізниці побачили багато гарних міст колишнього СРСР – Батумі, Сочі, Сухумі, Тбілісі та інші. Як каже Любов Віхрак, були молоді, легкі до подорожей, хотілося побачити світ. Окрім гарних спогадів, є цікаві фотографії у сімейному альбомі з поїздок до Риги, Вільнюса, Ленінграда, Москви, які організовувала для колійників залізнична профспілка.

У Михайла та Любові Віхраків є ще одне захоплення – кінофільми. Навіть коли у подружжя були маленькі діти, обоє старалися за дня виконати домашню роботу, залишали діточок на батьків, а самі знаходили можливість побувати в кінотеатрі у Львові на перегляді якогось нового фільму.

– Сюжети фільмів нас настільки зворушували, що разом ми і плакали, й сміялися, – пригадує Михайло Віхрак. – Любили також відвідувати вистави у театрі.

Улюблена робота, набутий професіоналізм, авторитет серед колег, щаслива родина, спільні захоплення – усе це тішить і зігріває серця колійників Михайла та Любові Віхраків. Нині вони на пенсії, тож мають більше часу для внуків, а ще сповна віддаються роботі на городі, який восени віддає їм за невтомну працю щедрим урожаєм.

Оксана ПОДОЛЬСЬКА
Фото автора та зі сімейного альбому